

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/814/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213204934
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3213204934.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľky Ing. H. J., bytom L. nad L., R. XXXX/XX proti odporcom 1/ K. H., bytom L. nad L., R. XXX/XX, 2/ mal. H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. nad L., R. XXXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., pracovisko Bánovce nad Bebravou, o určenie otcovstva s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 10. júna 2014, č. k. 6C/133/2013-163 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku III., IV. o určení výživného p
o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutý rozsudkom súdu prvého stupňa vo výroku I. určil, že otcom mal. H. J., narodeného XX.XX.XXXX z matky H. J., nar. XX.XX.XXXX (navrhovateľky), je odporca 1/ K. H., nar. XX.XX.XXXX. Vo výroku II. zveril mal. H. J., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo výroku III. uložil otcovi mal. H. J. povinnosť prispievať na výživu mal. H. J. výživným vo výške 170 eur mesačne za obdobie od 02.07.2013 k rukám matky mal. dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Vo výroku IV. vo zvyšnej časti sa návrh navrhovateľky zamietol. Vo výroku V. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Vo výroku VI. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 121,30 eur, a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľka a odporca 1/ mali podľa zhodných tvrdení intímny styk v čase rozhodnom pre určenie otcovstva mal. H. J.. Zo záverov znaleckého posudku znalca Mgr. E. H. č. 4/2014 z 18.03.2014 vyplýva, že treba pokladať otcovstvo odporcu 1/ voči mal. H. J. za prakticky dokázané. Navrhovateľka je v súčasnosti na materskej (rodičovskej) dovolenke. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 203,20 eur mesačne a z prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne. Do 14.02.2013 poberala materské vo výške 513,20 eur mesačne. Odporca 1/ jej pravidelne, počnúc mesiacom júl 2013, platí výživné na mal. H. vo výške 170 eur mesačne, okrem toho prispel v apríli 2013 sumou 240 eur na nákup kočiara. Jej výdavky sú 100 eur mesačne, ktorými prispieva na domácnosť rodičom, u ktorých býva, a v priemere 288 eur mesačne pre dieťa (priemer výdavkov uvedených navrhovateľkou v podaní z 15.05.2014 a zdokladovaných pokladničnými blokmi resp. inými dokladmi, bez výdavkov na kočiar, ktoré v plnej sume uhradil odporca 1/). Príjmy odporcu 1/ sú podľa daňových priznaní za roky 2012 a 2013 vo výške asi 350 eur mesačne (mesačný priemer čistých príjmov podľa uvedených daňových priznaní), podľa vlastného vyjadrenia odporcu 1/ sú však jeho príjmy vo výške priemerne 700 - 800 eur mesačne. Býva v byte, za ktorý platí hypotéku vo výške 334 eur mesačne, okrem toho platí nájomné a energie vo výške 170 eur mesačne. Okrem syna H. (odporcu 2/) má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, pričom výživné bolo určené rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 17.10.2005 č. k. 27C/71/2005-36 vo výške 6 000 Sk (199,16 eur) na syna K. H. a vo výške 6 000 Sk (199,16 eur) na dcéru H. H.. Aj keď syn K. už dosiahol plnoletosť, obe deti sa ďalej štúdiom pripravujú na povolanie. Z výpisov z listov vlastníctva predložených navrhovateľkou mal

súd preukázané, že odporca 1/ bol dňa XX.XX.XXXX výlučným vlastníkom troch bytov (LV č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX) a spolu s bývalou manželkou H. H. bezpodielovým spoluvlastníkom ďalšieho bytu (LV č. XXXX). Okrem toho bol vlastníkom dvoch garáží (LV č. XXXX, č. XXXX) a spoluvlastníkom viacerých pozemkov (LV č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX). Podľa vlastných slov odporcu 1/ jeden byt previedol na syna K. (tento byt kupovali jeho rodičia a bývalí svokrovci) a byt, ktorý má zapísaný v bezpodielovom spoluvlastníctve s bývalou manželkou prenechal bývalej manželke a kúpil si iný byt na hypotéku, pozemky previedol na B. O., ktorá v roku XXXX platila ich kúpu, aj keď boli sčasti zapísané naňho. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh bol podaný dôvodne, pokiaľ ide o určenie otcovstva a zverenie do osobnej starostlivosti matky, a čiastočne dôvodne, pokiaľ ide o určenie výživného. Pokiaľ ide o určenie otcovstva, súd vychádzal zo záveru znaleckého posudku Mgr. E. H. č. 4/2014, podľa ktorého treba pokladať otcovstvo odporcu voči mal. H. J. za prakticky dokázané. Okrem toho aj zo zhodných výpovedí navrhovateľky a odporcu 1/ vyplynulo, že v rozhodnom čase mali spolu pohlavný styk. Pokiaľ ide o zverenie mal. H. J. do osobnej starostlivosti, odporca 1/ vyjadril súhlas s návrhom navrhovateľky, aby bol maloletý zverený jej a sám o zverenie nežiadal. Na základe vyjadrenia kolíznej opatrovníčky súd dospel k záveru, že navrhovateľka - matka mal. H. J. je schopná v plnom rozsahu zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť. Pokiaľ ide o určenie výživného, súd vzal do úvahy príjmy a výdavky navrhovateľky a odporcu 1/, ako aj odôvodnené potreby mal. Martina J.. Pri určení výživného súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že odporca 1/ v priebehu tehotenstva navrhovateľky a po narodení dieťaťa previedol niekoľko nehnuteľností (dva byty a pozemky) na iné osoby (resp. prenechal ich týmto osobám), čím si znížil možnosť majetkového prospechu (potenciálnym nájomným z týchto nehnuteľností). Odporca pritom nepreukázal svoje tvrdenia, že tieto nehnuteľnosti, aj keď boli zapísané naňho, v skutočnosti kupovali iné osoby (rodičia, svokrovci, B. O.). V súvislosti s prevodom bytu na syna K. tiež nepreukázal potrebu samostatného bývania tohto syna. Súd preto v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 zákona o rodine zohľadnil pri výpočte príjmov odporcu 1/ aj potenciálny majetkový príjem z týchto nehnuteľností, a to tým spôsobom, že súd neprihliadol na splátky hypotéky v mesačnej výške 334 eur, ktoré si odporca 1/ podľa názoru súdu mohol kompenzovať práve príjmami z nehnuteľností, ktorých sa zbavil (resp. ak by zostal bývať v niektorom z uvedených bytov, nemusel by platiť hypotéku za ďalší byt). Súd teda vychádzal z príjmov odporcu 1/ vo výške priemerne 800 eur mesačne a z jeho výdavkov vo výške 568 eur (bez splátok hypotéky, teda len 398 eur mesačne vyživovacia povinnosť na dve staršie deti a 170 eur mesačne náklady spojené s užívaním bytu). Po odrátaní týchto výdavkov od príjmov tak odporcovi 1/ zostáva asi 230 eur mesačne, z ktorých súd určil väčšiu časť ako vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k mal. H. J. (170 eur mesačne). Súd preto vyhovel návrhu navrhovateľky v rozsahu určenia výživného vo výške 170 eur mesačne a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Súd neprihliadal na náklady navrhovateľky pred pôrodom, pretože tie nemôžu byť súčasťou výživného - navrhovateľka si ich môže uplatniť samostatným návrhom ako príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Súd neupravil styk odporcu 1/ s mal. Martinom J., pretože účastníci konania úpravu styku nežiadali. Súd neurčil úhradu zameškaného výživného, keďže zo zhodných vyjadrení navrhovateľky a odporcu 1/, ako aj z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou (potvrdenia o platbách) mal súd preukázané, že odporca 1/ platil navrhovateľke výživné na mal. H. J. vo výške 170 eur mesačne už od mesiaca február 2013, teda od narodenia maloletého, takže nedošlo k zameškaniu výživného. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 94 ods. 1, §28 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o určenie otcovstva, v tejto časti súd nepriznal navrhovateľke právo na náhradu trov konania, pretože navrhovateľka o náhradu trov konania nežiadala. Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Štát v konaní platil trovy znaleckého dokazovania vo výške 121,30 eur (ďalších 300 eur bolo uhradených z preddavku zaplateného odporcom 1/). Vzhľadom na skutočnosť, že znalecké dokazovanie bolo potrebné vykonať pre postoj odporcu 1/ k určeniu otcovstva a vzhľadom na výsledok tohto znaleckého dokazovania, rozhodol súd o náhrade trov štátu tak, že zaviazal odporcu 1/ zaplatiť ich na účet súdu. U odporcu zároveň nie sú splnené podmienky, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, keďže v konaní zaplatil zálohu na znalecké dokazovanie vo výške 300,- eur.

Proti tomuto rozsudku a to výroku III. a IV. o určení výživného, podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Navrhla ho zmeniť tak, že odvolací súd zvýši rozsah vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, resp. žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, a majetkové pomery odporcu 1/, keď súd prvého stupňa uspokojil iba s vyjadreniami odporcu, ktoré

neboli ničím podložené. Odporca 1/ si tak nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Súd prvého stupňa mal vychádzať z toho, že príjem odporcu 1/ predstavuje dvadsaťnásobok životného minima.

Odporca 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení výživného ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že ako živnostník má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu a vzťahuje sa na neho povinnosť uvedená v ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Poukázal na to, že všetky podklady na zhodnotenie majetkových pomerov súdu prvého stupňa predložil, resp. tieto boli súdom prvého stupňa zadovážené (či už ide o výpisy z LV, výpis zo živnostenského registra, daňové priznania k dani z príjmov za roky 2012 a 2013, potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov za rok 2013 atď.). Pokiaľ navrhovateľka mala za to, že svoje majetkové pomery dostatočne nepreukázala, mala právo navrhnúť doplnenie dokazovania v tomto smere, rovnako súd prvého stupňa bol oprávnený vyžiadať si prípadne ďalšie podklady aj z vlastného podnetu. Ďalej uviedol, že nemal v úmysle svoje majetkové pomery skresľovať či nesprístupniť. Pokiaľ sa vyjadril, že jeho príjmy sú asi 700 - 800 - 900 eur, myslel tým jeho maximálne príjmy, ktoré sa mu niekedy za mesiac podarí dosiahnuť, avšak sú mesiace, kedy vykazuje stratu a žije na dlh. Poukázal na mesačné úhrady - hypotéka 334 eur, nájom, energie cca 179 eur, vyživovacia povinnosť voči dvom deťom z prvého manželstva po 199,16 eur na každé dieťa. Ďalej uviedol, že aktuálne je schopný platiť výživné na maloletého Martina vo výške 170 eur mesačne. S touto sumou výživného súhlasil len preto, že si uvedomuje, že maloletý H. je jeho synom a všetku osobnú starostlivosť o neho vykonáva jeho matka. Vyslovil názor, že výživné nad 170 eur nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletého H., keď je vo veku jeden rok. Podotkol, že navrhovateľka náklady na dieťa nad rámec 170 eur mesačne ani v konaní nepreukázala.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol odvolaniu navrhovateľky vyhovieť.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti vo výroku III. a IV. o určení výživného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a) § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Zákon o rodine (§ 62 ods. 2 a § 75 ods. 1) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliada súd k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne si nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Nevyvrátiteľná právna domnienka o príjmoch povinného rodiča sa zvyšuje na 20-násobok sumy životného minima. Dôvodom je snaha obmedziť prípady, kedy bude pre povinného rodiča podnikateľa výhodnejšie nepreukázať súdu svoje majetkové pomery a nechať nastúpiť zákonnú domnienku. Povinný rodič ako osoba pasívne legitimovaná má v súvislosti s preukázaním vlastných príjmov z inej než závislej činnosti povinnosť predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a povinnosť sprístupniť údaje, inak chránené povinnosťou mlčanlivosti podľa osobitného predpisu

V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že odporca 1/ podniká na základe živnostenského oprávnenia od roku 2002 v oblasti vodoinštalčných, kúrenárskych prác, v sprostredkovaní obchodu, služieb a

výroby. Odporca 1/ pred súdom prvého stupňa uviedol, že jeho príjmy sú priemerne asi 700 - 800 eur mesačne, v lete zarobí niekedy do 900 eur mesačne. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k deťom z prvého manželstva - K., nar. XX. XX. XXXX a k H., nar. XX. XX. XXXX na každé dieťa 199,16 eur. Súd prvého stupňa si zadovážil podklady prostredníctvom Daňového úradu Trenčín, kontaktné miesto Bánovce nad Bebravou, a to daňové priznanie za rok 2012 a 2013 odporcu 1/ podľa ktorých mesačný priemer čistých príjmov u odporcu 1/ činí cca 350 eur mesačne. Pokiaľ sa týka majetkových pomerov odporcu, z výpisov listov vlastníctva predložených navrhovateľkou mal súd preukázané, že odporca bol ku dňu 01. 05. 2013 výlučným vlastníkom troch bytov a spolu s bývalou manželkou H. H. bezpodielovým spoluvlastníkom ďalšieho bytu. Okrem toho bol vlastníkom dvoch garáží a spoluvlastníkom viacerých pozemkov (orná pôda, trvalé trávnaté porasty). Súd prvého stupňa pri určení výživného vzal do úvahy skutočnosť, že odporca 1/ v priebehu tehotenstva navrhovateľky a po narodení dieťaťa previedol niekoľko nehnuteľností (dva byty a pozemky) na iné osoby, čím si znížil možnosť majetkového prospechu (potenciálnym nájomným z týchto nehnuteľností). Odporca 1/ nepreukázal svoje tvrdenie, že tieto nehnuteľnosti aj keď boli zapísané na jeho meno kupovali iné osoby (rodičia, svokrovci, B. O.) a taktiež nepreukázal v súvislosti s prevodom bytu na syna K. potrebu samostatného bývania tohto syna. Súd prvého stupňa preto v súlade s ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine zohľadnil pri výpočte príjmov odporcu 1/ aj potenciálny majetkový príjem z týchto nehnuteľností, a to takým spôsobom, že súd neprihliadol na splátky hypotéky v mesačnej výške 334 eur, ktoré si odporca 1/ podľa názoru súdu prvého stupňa mohol kompenzovať práve príjmami z nehnuteľností, ktorých sa zbavil. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa takto zistil správne skutkový stav veci, námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní nie sú preto dôvodné. Je potrebné poukázať na to, že podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine odporca 1/, ako povinný rodič a osoba pasívne legitimovaná má v súvislosti s preukázaním vlastných príjmov z inej než závislej činnosti dve dôležité povinnosti, a to - povinnosť predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a povinnosť sprístupniť údaje, inak chránené povinnosťou mlčanlivosti podľa osobitých predpisov. Ako vyplýva z vyššie uvedeného tieto povinnosti odporcu 1/ boli v danej veci splnené. Navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by mohli zvrátiť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku III. a IV. o určení výživného podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.